

24.6.2010

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 1667/2009, ingediend door Walter Grytzik (Duitse nationaliteit), namens Günter Modlinger, over schending van Richtlijn 2003/8/EG van de Raad tot rechtsbijstand bij grensoverschrijdende geschillen)

1. Samenvatting van het verzoekschrift

De advocaat die zijn cliënt vertegenwoordigt die verwickeld is in een juridisch geschil met betrekking tot onroerend goed op Ibiza, stelt dat Spanje Richtlijn 2003/8/EG van de Raad tot verbetering van de toegang tot de rechter bij grensoverschrijdende geschillen, door middel van gemeenschappelijke minimumvoorschriften betreffende rechtsbijstand bij die geschillen, overtreedt. Een verzoek om rechtsbijstand om te reizen, teneinde in de rechtbank te verschijnen, werd afgewezen, wat volgens de advocaat ten onrechte was.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 24 februari 2010. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6 van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 24 juni 2010.

Het verzoekschrift

Indiener, een Duitse advocaat, zet een juridisch geschil op Ibiza uiteen. Hij had namens zijn cliënt een verzoek om rechtsbijstand ingediend bij de rechtbank van eerste aanleg van Ibiza voor een schadevergoedingsclaim in verband met een investering in onroerend goed.

In de dagvaarding voor de terechtzitting op Ibiza over dit verzoek gaf de rechtbank van eerste

aanleg te kennen dat de vordering teniet zou gaan wanneer de partij niet zou verschijnen. Indiener ging hiertegen in beroep en verzocht om vergoeding vooraf van de reiskosten van zijn cliënt dan wel zijn cliënt van de verplichting te ontslaan om in persoon te verschijnen. De voortgang van dit hoger beroep werd niet toegevoegd aan het verzoekschrift. De eiser verscheen niet in persoon ter terechtzitting. Bij beslissing van 10 april 2007 heeft de rechtbank dit verzoek om rechtsbijstand afgewezen.

Indiener stelt dat de beslissing van de Spaanse rechtbank niet in overeenstemming is met Richtlijn 2003/8/EG van de Raad (verbetering van de toegang tot de rechter bij grensoverschrijdende geschillen).

De opmerkingen van de Commissie

De Commissie is niet bevoegd om in te grijpen in individuele gevallen van schending van rechten, tenzij er sprake is van een duidelijke schending van het EU-recht door een lidstaat of een overheidsorgaan.

De Europese Unie heeft specifieke regels vastgesteld voor de bevordering van de toepassing van rechtsbijstand in grensoverschrijdende geschillen ten behoeve van personen die niet over toereikende financiële middelen beschikken, indien bijstand noodzakelijk is om de daadwerkelijke toegang tot de rechter te waarborgen. Deze regels zijn opgenomen in Richtlijn 2003/8/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot verbetering van de toegang tot de rechter bij grensoverschrijdende geschillen, door middel van gemeenschappelijke minimumvoorschriften betreffende rechtsbijstand bij die geschillen. Deze richtlijn bevat echter alleen bepaalde gemeenschappelijke minimumnormen inzake rechtsbijstand bij die geschillen. In gevallen waarvoor deze richtlijn geen specifieke regelingen bevat, wordt de behandeling van burgerlijke rechtsvorderingen met betrekking tot verzoeken om rechtsbijstand overgelaten aan de nationale autoriteiten.

Richtlijn 2003/8/EG voorziet niet in gedetailleerde regels over de behandeling van verzoeken om rechtsbijstand. De richtlijn is alleen gericht op situaties die karakteristiek zijn voor grensoverschrijdende geschillen, oftewel bevat regels voor de indiening en verzending van verzoeken om rechtsbijstand (artikel 13) of over de bevoegde autoriteiten en talen (artikel 14). Artikel 15 van de richtlijn bevat weliswaar enkele minimumvoorschriften over de behandeling van verzoeken om rechtsbijstand, maar geen gedetailleerde regels.

Verder is artikel 7 van de richtlijn niet van toepassing op de behandeling van verzoeken. De procedure voor de toekenning van rechtsbijstand wordt geregeld in Hoofdstuk IV (artikel 12 en volgende) van de richtlijn. Oftewel, artikel 7 van de richtlijn heeft alleen betrekking op kosten die gedekt moeten worden *ingeval* rechtsbijstand is toegekend, maar niet op kosten voor de behandeling van rechtsprocedures door een rechtbank voor het nemen van een beslissing over een verzoek om rechtsbijstand. Derhalve is nationale wetgeving van toepassing op burgerlijke rechtsvorderingen met betrekking tot de toekenning van rechtsbijstand (zie *MüKo-Rauscher*, ZPO, artikel 1076, punt 3; *Zöller-Geimer*, ZPO, artikel 1976, punt 4).

Overweging 19 van de richtlijn stelt dat "bij de vaststelling of de fysieke aanwezigheid van een persoon ter terechtzitting vereist is, dienen de rechters van een lidstaat rekening te houden

met alle voordelen van de mogelijkheden die worden geboden door Verordening (EG) nr. 1206/2001 van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken". Noch artikel 12 en volgende, noch artikel 7 van de richtlijn voorziet in voorschriften met betrekking tot het ontslaan van een partij van de verplichting om ter terechtzitting in persoon te verschijnen. Tot slot voorzien deze artikelen evenmin in voorschriften over de noodzaak tot betaling vooraf aan de indiener.

Indien indiener van mening is dat in onderhavige zaak zijn rechten zijn geschonden, dient hij in beroep te gaan bij de bevoegde nationale instanties, waaronder de Spaanse gerechten.

Conclusie

Aangezien de in het verzoekschrift genoemde kwestie niet valt onder Richtlijn 2003/8/EG van de Raad kan de Europese Commissie niet ingrijpen ten gunste van indiener.